

Nr 326

Av herr **Lundkvist m. fl.**, angående den kommunala musikundervisningen.

(Lika lydande med motion nr 324 i Första kammaren)

I »Läroplan för grundskolan» heter det bl. a.: »En estetisk fostran kan främjas genom undervisning i skolans *alla* ämnen. Särskilt tydligt framträder emellertid möjligheterna till sådan fostran i ämnen, där elevens skapande aktivitet kan bli ett framträdande drag i undervisningen, t. ex. i musik, teckning»; och vidare: »estetisk fostran, som innebär ett uppövande av elevens skapande förmåga av hans fantasi och inlevelseförmåga syns också understödja utvecklingen av hans intellektuella färdigheter, t. ex. att förstå och överblicka större sammanhang. En skapande förmåga är därjämte ofta förknippad med en öppen attityd, experimentlust och självförtroende.»

I »Grundskolan» (SOU 1961: 30) säges på sidan 150: »I det demokratiska samhället talar vi gärna om fostran av *personligheten* som skolans centrala uppgift.»

Det är därför helt logiskt att utredningen ägnar ett särskilt avsnitt åt »Fostran för fritiden», och där heter det på sidan 159: »Beredningen vill emellertid hävda, att skolan måste angripa problemet fostran för fritiden även ur andra aspekter. Skolarbetet bör mera direkt inriktas på att stimulera till sådana former av fritidsverksamhet som friluftsliv, idrott och gymnastik, sång och musik, teckning och målning, slöjd och annat handarbete, fri hobbyverksamhet. Framför allt måste skolan bättre söka samordna de ansträngningar som nu göres inom olika ämnesområden för att lära de unga att efter måttet av sin förmåga uppfatta och njuta av det sköna i olika former: konst, litteratur, musik och natur.»

Skolberedningen vill här särskilt kraftigt understryka den åsikten, att skolan, genom att mer än som hittills skett och i olika former verka för en estetisk fostran av sina elever, skulle kunna göra väsentliga insatser för en fritidslivets omgestaltning. Ett sådant mål ansluter nära till det principiella synsättet, att skolan har att söka främja en harmonisk utveckling av individens olika anlag och att det är dess angelägnaste uppgift att hjälpa eleverna att bli fria och rikt utvecklade personligheter.

Skolberedningen har med denna utformning i avsnittet om estetisk fostran velat ge ett så långt möjligt koncentrerat uttryck för den åsikten, att

just en fostran för fritiden erbjuder särskilt angelägna uppgifter och betydande möjligheter för skolan att genom sin verksamhet skapa en aktiv kulturmiljö i vårt land och göra livet rikare och meningsfullare för människorna.

De synpunkter som ovan anförts och som rör grundskolan har också kommit till uttryck i utredningarna rörande gymnasiet och fackskolan.

Tanken att redan under skoltiden påbörja en verksamhet, som senare kan följas upp och berika vuxenlivets fritid, har beaktats av vissa skolstyrelser. I flera fall har skolstyrelsen byggt upp en kommunal musikundervisning, som i hög grad motsvarar de intentioner, som skolreformatörerna synes ha eftersträvat. Förutom en estetisk fostran har eleverna i dessa musikskolor fått en god social fostran, bl. a. genom det ensemblespel, som där odlas. Från kommunens och skolstyrelsens sida har denna musikundervisning, till vilken betydande kommunala anslag utgått, behandlats på samma sätt som övrig undervisning i kommunen.

Staten har emellertid i vissa sammanhang ej haft samma synsätt. Detta gäller t. ex. då elevpoängtalet för en kommun skall fastställas (SFS 1962:439, 1. kap. 4 §), då sålunda den kommunala musikundervisningen hittills ej fått inräknas. Vi anser det vara rimligt, att staten bidrager till att kommunen erhåller den administrativa arbetskraft, som en sådan undervisning påfordrar.

Vi hemställer därför,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att vid tillämpningen av det i 1. kap. 4 § fastställda poängsystemet för bedömande av skolväsendets omfattning i viss kommun hänsyn även tages till den kommunala musikundervisningen.

Stockholm den 24 januari 1964

Svante Lundkvist

Ragnar Ekström

Harry Berg